

Studia podyplomowe

**Nazwa programu: Dietetyka w problemach
gastroenterologicznych**

Poziom: 7

Dyscyplina i dziedziny: nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Forma studiów: niestacjonarne, online

Liczba semestrów: 2

Liczba punktów ECTS: 34

Język: polski

Dyrektor programu: dr n.med. Natalia Czech, mgr Katarzyna Ring-Andrzejczuk

e-mail: n.czech@vistula.edu.pl, k.ring-andrzejczuk@vistula.edu.pl

Cel programu

Celem studiów podyplomowych „Dietetyka w problemach gastroenterologicznych” jest wyposażenie słuchaczy – dyplomowanych dietetyków - w specjalistyczną wiedzę oraz praktyczne umiejętności z zakresu dietoterapii chorób przewodu pokarmowego. Program kształcenia obejmuje zagadnienia związane m.in. z mikrobiotą jelitową, zaburzeniami osi jelito-mózg, zespołem jelita nadwrażliwego (IBS), SIBO, nietolerancjami pokarmowymi, celiakią i chorobami autoimmunologicznymi z komponentą jelitową, psychogastroenterologią, parazytologią oraz interakcjami żywieniowymi w kontekście chorób zapalnych jelit. Dodatkowo program obejmuje również przygotowanie dietetyków do właściwego wykorzystania diety low FODMAP w praktyce. Studia przygotowują do pracy z pacjentem gastroenterologicznym w ujęciu interdyscyplinarnym.

Program studiów został opracowany z myślą o rosnącym zapotrzebowaniu na specjalistyczne wsparcie dietetyczne w leczeniu i łagodzeniu objawów schorzeń o podłożu gastroenterologicznym, autoimmunologicznym i psychosomatycznym.

Studia mają na celu pogłębienie wiedzy z zakresu patofizjologii, diagnostyki i dietoterapii. Uczestnicy studiów nauczą się właściwie rozpoznawać objawy kliniczne, interpretować wyniki badań diagnostycznych oraz dobierać odpowiednią strategię dietoterapeutyczną, uwzględniając aktualne rekomendacje, indywidualne potrzeby pacjenta oraz współwystępowanie innych schorzeń.

Szczególne nacisk położony jest na aspekt praktyczny, który uzupełnia każdy z tematów poruszanych na wykładach – analizę przypadków, planowanie jadłospisów, modyfikację diety w zależności od etapu choroby oraz plan suplementacji i probiotykoterapii.

Realizacja zajęć zostanie powierzona wyłącznie osobom, które specjalizują się w danym temacie i w branży dietetycznej cieszą się dużą popularnością. Ich rozpoznawalność stanowi również silny aspekt marketingowy.

Program studiów został również uzupełniony o zagadnienia psychodietetyczne uwzględniające znaczenie relacji jelita-mózg. Psychodietetyka odgrywa istotną rolę w gastroenterologii, co potwierdza nowy termin - psychogastroenterologia. Uwzględnienie aspektu psychologicznego pozwala na holistyczne podejście do problemów układu pokarmowego, łącząc wiedzę zarówno dietetyczną jak i psychologiczną.

Absolwent studiów będzie przygotowany do kompleksowego prowadzenia pacjentów z problemami gastroenterologicznymi, zarówno w gabinecie dietetycznym jak i zespołach interdyscyplinarnych, w oparciu o zasady Evidence- based medicine.

Uzasadnienie celowości programu (zapotrzebowanie rynku na absolwentów)

Wzrost liczby pacjentów z chorobami przewodu pokarmowego, a także rosnąca świadomość znaczenia mikrobioty jelitowej i żywienia w kontekście zdrowia ogólnego, generuje zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych dietetyków specjalizujących się w problemach gastroenterologicznych. Pacjenci z problemami układu pokarmowego stanowią obecnie coraz większe wyzwanie dla branży dietetycznej, co niewątpliwie ma związek z epidemiologią:

1. Zespół jelita drażliwego (IBS) dotyka 10-15% populacji w krajach rozwiniętych (Ford et al, 2020, Lancet Gastroenterology & hepatology)
2. SIBO – przerost flory bakteryjnej jelita cienkiego może dotyczyć nawet 70% pacjentów z IBS i innych zaburzeń czynnościowych (Rezaie et al.,2017, World Journal of Gastroenterology)
3. liczba rozpoznań IBD – nieswoistych chorób zapalnych jelit stale rośnie i w 2025roku osiągnie w Europie 1,5 miliona (Kaplan, 2020, Gastroenterology).

Jednocześnie, coraz więcej uwagi poświęca się osi jelitowo-mózgowej, mikrobiocie jelitowej oraz ich roli w patogenezie nie tylko chorób układu pokarmowego, ale także zaburzeń psychicznych, autoimmunologicznych i metabolicznych.

Interdyscyplinarne podejście do tych zagadnień, łączące wiedzę z zakresu dietetyki, gastroenterologii i psychologii, staje się standardem w opiece nad pacjentem.

Pomimo rosnącego zainteresowania tematyką, w Polsce brakuje obecnie specjalistycznych programów kształcenia podyplomowego dla dietetyków w zakresie chorób układu pokarmowego, dlatego studia takie mają charakter pionierski.

Praktyka kliniczna pokazuje, że wielu dietetyków nie czuje się wystarczająco przygotowanych do pracy z pacjentami gastroenterologicznymi, co potwierdza tworzenie w ostatnich latach wielu kursów w tej tematyce. Jednoczenie program studiów licencjackich oraz magisterskich na kierunku dietetyka nie wyczerpuje wystarczająco tematu związanego z aktualnymi problemami gastroenterologicznymi i nie daje studentom wystarczającej wiedzy i umiejętności w tym zakresie. Tematy związane z chorobami układu pokarmowego, dietoterapii czy diagnostyki są omawiane ogólnie, wiele tematów dostarcza jedynie minimalnej wiedzy (np.probiotyko-terapia, chirurgia bariatryczna). Studia podyplomowe w tym zakresie wypełniają lukę edukacyjną i odpowiadają na potrzeby praktyki zawodowej dietetyków.

Wprowadzenie studiów podyplomowych związanych z dietetyką w problemach gastroenterologicznych jest zatem odpowiedzią na:

- rosnące potrzeby pacjentów
- rozwój wiedzy naukowej dotyczącej roli diety i mikrobioty w chorobach przewodu pokarmowego
- potrzebę zwiększenia kompetencji dietetyków w kontekście opieki nad pacjentami z zaburzeniami trawienia i wchłaniania
- zwiększoną konkurencję na rynku usług dietetycznych

Ukończenie studiów umożliwi dietetykom nabycie specjalistycznych kompetencji, zwiększy ich konkurencyjność na rynku pracy i pozwoli na pracę w zespole terapeutycznym z gastroenterologami, psychologami i lekarzami rodzinnymi, przyczyniając się do poprawy jakości opieki nad pacjentem.

Sylwetka absolwenta

Absolwent studiów podyplomowych „Dietetyka w problemach gastroenterologicznych” posiada pogłębioną wiedzę z zakresu fizjologii i patologii przewodu pokarmowego oraz praktyczne umiejętności z zakresu żywienia osób z zaburzeniami i chorobami przewodu pokarmowego.

Potrafi analizować przypadki kliniczne, dobierać odpowiednią strategię żywieniową i suplementacyjną, odpowiednio dopasowaną probiotykoterapię oraz współpracować z zespołem medycznym. Wyróżnia się umiejętnością pracy z pacjentem przewlekle chorym oraz wrażliwością na potrzeby osób z zaburzeniami trawienia i wchłaniania. Jest przygotowany do samodzielnego prowadzenia terapii dietetycznej i edukacji zdrowotnej w obszarze gastroenterologii.

Dzięki ukończeniu studiów:

1. potrafi analizować i interpretować wyniki badań laboratoryjnych pod kątem zaleceń żywieniowych, a także rozumie opisy badań obrazowych, w tym endoskopowych
2. zna patofizjologię najczęstszych schorzeń przewodu pokarmowego, takich jak zespół jelita drażliwego, SIBO, choroby zapalne jelit, celiakia, nietolerancje pokarmowe, choroby trzustki, wątroby i dróg żółciowych
3. posiada wiedzę z zakresu mikrobioty jelitowej i jej znaczenia w zdrowiu człowieka, a także potrafi uwzględnić wpływ osi jelitowo-mózgowej na planowanie interwencji dietetycznej
4. rozumie znaczenie diagnostyki różnicowej, również w kontekście pasożytów jelitowych, nadwrażliwości pokarmowych czy zaburzeń czynnościowych

5. potrafi tworzyć indywidualne plany żywieniowe uwzględniające aktualne wytyczne, stan kliniczny pacjenta oraz jego preferencje i możliwości
6. jest przygotowany do pracy w interdyscyplinarnym zespole terapeutycznym (z lekarzami, psychologami)
7. potrafi uwzględniać problemy gastroenterologiczne w planowaniu żywienia osób po operacjach bariatrycznych
8. potrafi edukować pacjenta oraz jego rodzinę w zakresie zasad prawidłowego żywienia w kontekście chorób przewodu pokarmowego

Absolwent może pracować w poradniach dietetycznych, gabinetach gastroenterologicznych, klinikach medycznych, szpitalach, ośrodkach rehabilitacyjnych, prowadzić własną praktykę dietetyczną.

Efekty uczenia

Symbol efektu uczenia się (kierunkowego)	WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE	Kod efektu PRK ¹
	Treść efektu uczenia się	
DG–W01	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu fizjologii i patologii przewodu pokarmowego, w tym mechanizmów powstawania i przebiegu chorób układu pokarmowego.	P7S_WG
DG–W02	Student zna zasady dietoterapii w najczęstszych schorzeniach gastroenterologicznych (m.in. IBS, IBD, SIBO, refluks, celiakia, nietolerancje pokarmowe), zakażenia <i>Helicobacter Pylori</i> , zakażenia pasożytnicze.	P7S_WG
DG–W03	Student rozumie znaczenie mikrobioty jelitowej oraz jej wpływu na zdrowie ogólne i funkcjonowanie osi jelito–mózg. Potrafi wykorzystać odpowiednie probiotyki we wspieraniu mikrobioty jelitowej na podstawie znajomości poszczególnych szczepów bakteryjnych.	P7S_WG
DG–W04	Student posiada wiedzę na temat najczęstszych zaburzeń gastroenterologicznych występujących po operacjach bariatrycznych oraz zna zasady postępowania dietetycznego w ich profilaktyce i leczeniu	P7S_WG
DG–W05	Student zna mechanizmy interakcji leków, suplementów diety, probiotyków i składników żywności oraz ich znaczenie w terapii pacjentów z chorobami przewodu pokarmowego	P7S_WG

Symbol efektu uczenia się (kierunkowego)*	UMIEJĘTNOŚCI	Kod efektu PRK ¹
	Treść efektu uczenia się	
DG–U01	Student potrafi przeprowadzić wywiad żywieniowo-zdrowotny z pacjentem z zaburzeniami gastroenterologicznymi i opracować indywidualny plan dietoterapii.	P7S_UO P7S_UU
DG–U02	Student potrafi interpretować wyniki badań laboratoryjnych i diagnostycznych w kontekście potrzeb żywieniowych pacjenta.	P7S_UW
DG–U03	Student umie modyfikować strategie żywieniowe w odpowiedzi na zmieniający się stan kliniczny pacjenta.	P7S_UW
DG–U04	Student potrafi zidentyfikować potencjalne interakcje między stosowaną farmakoterapią a dietą, suplementacją i probiotykoterapią oraz dostosować zalecenia żywieniowe do terapii farmakologicznej.	P7S_UO P7S_UU

Symbol efektu uczenia się (kierunkowego)*	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Kod efektu PRK ¹
	Treść efektu uczenia się	
DG–K01	Student jest gotów do współpracy z zespołem terapeutycznym oraz do prowadzenia edukacji zdrowotnej pacjentów i ich rodzin.	P7S_KK
DG–K02	Student wykazuje postawę empatyczną i etyczną w pracy z pacjentem przewlekle chorym.	P7S_KK
DG–K03	Student jest gotów do ciągłego doskonalenia zawodowego i poszerzania wiedzy z zakresu dietetyki klinicznej.	P7S_KK
DG–K04	Student potrafi komunikować się z pacjentem oraz personelem medycznym w sposób zrozumiały i profesjonalny, uwzględniając trudne sytuacje kliniczne oraz konieczność prowadzenia edukacji zdrowotnej.	P7S_KK

Struktura programu

Nazwa przedmiotu	ECTS	Zajęcia organizowane przez uczelnię	Indywidualna praca studenta związana z zajęciami	Całkowita liczba godzin pracy studenta	Forma zaliczenia (EP, EU, ZI, ZG, EK)
Semestr 1					
Anatomia i fizjologia przewodu pokarmowego	1	5	20	25	EK
Mikrobiota jelitowa i jej znaczenie kliniczne	2	10	40	50	EK
Oś jelito–mózg: mechanizmy i znaczenie kliniczne	2	10	40	50	EK
Choroby pasożytnicze układu pokarmowego i ich wpływ na zdrowie jelit	2	10	40	50	EK
Diagnostyka i interpretacja wyników badań w gastroenterologii	2	10	40	50	EK
Zespół jelita drażliwego (IBS) – diagnostyka, leczenie i dietoterapia	2	10	40	50	EK
Psychodietetyka i jej znaczenie w chorobach przewodu pokarmowego	2	10	40	50	EK
Wprowadzenie do dietoterapii w gastroenterologii	2	10	40	50	EK
Farmakoterapia, suplementacja i probiotykoterapia w chorobach układu pokarmowego	2	10	40	50	EK

liczba godzin w I semestrze: 85

Semestr 2					
SIBO i IMO – diagnostyka, leczenie i dietoterapia	3	15	60	75	EK
Choroby zapalne jelit, choroby rzadkie – diagnostyka, leczenie i dietoterapia	2	10	40	50	EK
Celiakia, nadwrażliwość na gluten i nietolerancje pokarmowe – diagnostyka, leczenie i dietoterapia	2	10	40	50	EK
Postępowanie dietetyczne w chorobach żołądka	2	10	40	50	EK
Przerost grzybów i zakażenia oportunistyczne diagnostyka, leczenie i dietoterapia	1	5	20	25	EK
Postępowanie dietetyczne w chorobach wątroby, trzustki i dróg żółciowych	2	10	40	50	EK
Żywność kliniczna i suplementacja w gastroenterologii	2	10	40	50	EK
Postępowanie dietetyczne po operacjach bariatrycznych	2	10	40	50	EK
Dietoterapia w chorobach autoimmunologicznych	1	5	20	25	EK
liczba godzin w II semestrze: 85					
W sumie ECTS: 34					
Łączna liczba godzin: 170					

EK = Egzamin końcowy z case study

Kierunkowe efekty uczenia symbol W+U+K						- umiejtności - spotkanie
						I
Anatomia i fizjologia przewodu						
Mikrobiota jelitowa i jej						
Oś jelito-mózg: mechanizmy i						
Choroby pasyżnicze układu						
Diagnostyka i interpretacja						
Zespół jelita drażliwego (IBS) –						
Psychodietetyka i jej znaczenie						
Wprowadzenie do dietoterapii						x
Farmakoterapia, suplementacja						x
SIBO i IMO – diagnostyka,						
Choroby zapalne jelit (IBD – Crohn, CU)						
Celiakia, nadwrażliwość na gluten i						
Postępowanie dietetyczne w						x x
Przerost grzybów i zakażenia						x
Postępowanie dietetyczne w						x
Żywienie kliniczne i						x
Postępowanie dietetyczne po						x
Dietoterapia w chorobach						
						Odniesienia efektów kierunkowych do efektów obszaru nauk społecznych
						W1_01 W1_02 W1_03 W1_04
						W1_03
						W1_01 W1_02 W1_05
						U1_04 U1_05
						U1_06
						U1_03
						K1_01 K1_04 K1_02

Zarys treści programowych

Semestr 1

Anatomia i fizjologia przewodu pokarmowego (5h)	1. Budowa anatomiczna przewodu pokarmowego (1h) 2. Fizjologia trawienia i wchłaniania (1h) 3. Regulacja czynności przewodu pokarmowego (1h) 4. Fizjologia jelita grubego i mikrobiota (1h) 5. Wybrane aspekty fizjologii klinicznej (1h)
Mikrobiota jelitowa i jej znaczenie kliniczne (10h)	1. Wprowadzenie domikrobioty jelitowej – skład, rozwój, funkcje: czynniki wpływające na kolonizację i rozwój mikrobioty, funkcje fizjologiczne mikrobioty (1,5h) 2. Mikrobiota a odporność i bariera jelitowa: rola w kształtowaniu odporności nieswoistej i swoistej, związek z zespołem nieszczelnego jelita, przepuszczalność jelitowa a choroby przewlekłe (1,5h) 3. Dysbioza – definicja, przyczyny, implikacje kliniczne: rodzaje dysbiozy, wpływ leków, diety, stresu, infekcji, związki z chorobami (2h) 4. Mikrobiota w chorobach przewodu pokarmowego: mikrobiota w IBS, IBD, SIBO, refluksie, celiakii, mikrobiota w chorobach wątroby i trzustki (2h) 5. Diagnostyka mikrobioty jelitowej: dostępne testy, interpretacja wyników (1h) 6. Modyfikacja mikrobioty: dieta, prebiotyki, probiotyki, postbiotyki (2h)
Oś jelito–mózg: mechanizmy i znaczenie kliniczne (10h)	1. Wprowadzenie do osi jelito–mózg (gut-brain axis), rola układu nerwowego jelitowego, rola mikrobioty w komunikacji jelitowo–mózgowej (2h) 2. Mechanizmy komunikacji w osi jelito–mózg: mechanizmy neuronalne, mechanizmy immunologiczne, mechanizmy hormonalne (2h) 3. Znaczenie kliniczne – zaburzenia psychiczne i neurologiczne: depresja i lęk a mikrobiota jelitowa, autyzm, ADHD, choroby neurodegeneracyjne (Parkinson, Alzheimer), stres a mikrobiota (2h) 4. Znaczenie kliniczne – choroby przewodu pokarmowego i metaboliczne: zespół jelita drażliwego (IBS), SIBO i jego wpływ na funkcjonowanie psychiczne i neurologiczne, otyłość, insulinooporność, zaburzenia odżywiania (2h) 5. Interwencje terapeutyczne i przyszłość badań: probiotyki, prebiotyki, psychobiotyki- przegląd dowodów naukowych, dieta a zdrowie psychiczne i funkcjonowanie osi jelito–mózg, interwencje nefarmakologiczne, nowe kierunki badań i zastosowanie kliniczne (FTM). (2h)
Choroby pasożytnicze układu pokarmowego i ich wpływ na zdrowie jelit (10h)	1. Parazytologia i diagnostyka: 1. wprowadzenie do parazytoz przewodu pokarmowego: rola pasożytów w ekosystemie jelit, podstawowe grupy pasożytów jelitowych: pierwotniaki (np. <i>Giardia lamblia</i>, <i>Entamoeba histolytica</i>) i robaki (np. <i>Ascaris</i>, <i>Enterobius</i>, tasiemce), epidemiologia i drogi zakażenia (kontaktowa, pokarmowa, zoonozy) (2h) 2. patofizjologia zakażeń pasożytniczych: wpływ pasożytów na błonę śluzową, układ immunologiczny i mikrobiotę jelitową, zespół złego wchłaniania, przewlekłe stany zapalne, nieszczelność jelit (1h) 3. objawy kliniczne i różnicowanie: przewlekłe biegunki, wzdęcia, niedobory żywieniowe, reakcje alergiczne, pasożyty a choroby psychosomatyczne i objawy neuro-jelitowe (1h) 4. diagnostyka laboratoryjna i różnicowa: badania kału: preparaty bezpośrednie, barwienia, testy immunoenzymatyczne, PCR, czas

	pobierania próbek, interpretacja wyników, fałszywie ujemne wyniki, przykładowe przypadki i wyniki laboratoryjne – omówienie praktyczne (1h) 5. Dietoterapia i wpływ pasożytów na zdrowie jelit: 1. wpływ pasożytów na stan odżywienia i mikrobiotę: związek między pasożytami a dysbiozą jelitową, zaburzenia trawienia i wchłaniania (tłuszcze, witaminy, minerały), ryzyko niedożywienia, zahamowania wzrostu (u dzieci), obniżenia odporności (1h) 2. dietoterapia wspomagająca leczenie pasożytów: dieta lekkostrawna z ograniczeniem fermentujących węglowodanów, rola błonnika, probiotyków, przeciwutleniaczy, suplementacja wspierająca regenerację jelit (1h) 3. fitoterapia i naturalne metody wspomagające (1h) 4. dieta po leczeniu (regeneracja śluzówki jelit i mikrobioty: protokół odbudowy: eliminacja, wprowadzanie, wsparcie barier jelitowych, znaczenie polifenoli, fermentowanych produktów, żywności bogatej w prebiotyki (1h) 5. studium przypadku (1h)
Diagnostyka i interpretacja wyników badań w gastroenterologii (10h)	1. Wprowadzenie do diagnostyki gastroenterologicznej: rola diagnostyki w dietoterapii chorób przewodu pokarmowego, wywiad i objawy jako element diagnostyczny, podstawowe algorytmy diagnostyczne (1h) 2. Diagnostyka laboratoryjna – podstawowe badania: morfologia, CRP, OB, ferrytyna, wit. B12, foliany, żelazo, albumina, elektrolity – znaczenie w gastroenterologii, parametry wątrobowe: ALT, AST, ALP, GGT, bilirubina – interpretacja w kontekście dietetycznym, funkcja trzustki: amylaza, lipaza, układ immunologiczny: IgA całkowite, IgA przeciw transglutaminazie (celiakia), kalprotektyna, laktoferyna (2h) 3. Diagnostyka mikrobiologiczna i parazytologiczna: badanie kału: pasożyty, bakterie, grzyby, diagnostyka dysbiozy – testy komercyjne a EBM, SCFA, pH kału, elastaza trzustkowa (1,5h) Diagnostyka SIBO i IMO: Wodorowo-metanowy test oddechowy (LBT, GBT): przygotowanie, przebieg, interpretacja, diagnostyka różnicowa (SIBO vs IBS vs nietolerancje), ograniczenia i kontrowersje wokół testów oddechowych (1,5 h) 4. Diagnostyka nietolerancji i nadwrażliwości pokarmowych: nietolerancje: laktozy, fruktozy – testy oddechowe, glukozy-hydrogenazy, nadwrażliwości pokarmowe (IgG zależne): fakty i mity, diagnostyka celiakii i nadwrażliwości na gluten niezależnej od celiakii (1h) 5. Diagnostyka endoskopowa i obrazowa (1,5h) 6. Przypadki kliniczne – interpretacja wyników w praktyce (1.5h)
Zespół jelita drażliwego (IBS) – diagnostyka, leczenie i dietoterapia (10h)	1. Wprowadzenie i kryteria diagnostyczne IBS: definicja i klasyfikacja IBS (typy: biegunkowy, zaparciowy, mieszany, nieokreślony), kryteria rzymskie IV – diagnostyka oparta na objawach, epidemiologia i czynniki ryzyka, znaczenie osi jelito-mózg, zaburzenia czucia trzewnego, motoryki i mikrobioty (1h) 2. Diagnostyka różnicowa i badania: diagnostyka wykluczająca: celiakia, SIBO, IBD, nietolerancje pokarmowe, wskazania do badań: morfologia, CRP, kalprotektyna, testy oddechowe, rola wywiadu dietetycznego i oceny stylu życia (1h) 3. Leczenie farmakologiczne i psychoterapia: leki stosowane w IBS, znaczenie psychoterapii – terapia poznawczo-behawioralna, hipnoterapia, techniki relaksacyjne i redukcja stresu jako element terapii (1h) 4. Dietoterapia w IBS – przegląd strategii: interwencje żywieniowe I stopnia (ogólne zalecenia, regularność posiłków, błonnik), eliminacja kofeiny, alkoholu, tłuszczu, słodzików – indywidualizacja zaleceń, rola płynów i aktywności fizycznej, praca z pacjentem – edukacja i monitorowanie objawów (3h)

	- Dieta low FODMAP – teoria i praktyka: mechanizm działania i zakres fermentujących oligo-, di-, mono-sacharydów i polioli, etapy diety low FODMAP: eliminacja, reintrodukcja, personalizacja, produkty wysokie i niskie w FODMAP – interpretacja tabel (3h) - Przypadki kliniczne: pacjent z IBS-D i współistniejącym SIBO, IBS-C u osoby z niską podażą błonnika, IBS-M – dostosowanie strategii (1h)
Psychodietetyka i jej znaczenie w chorobach przewodu pokarmowego (10h)	- Wprowadzenie do psychodietetyki i psychosomatyki: wpływ stresu, emocji, stylu życia na funkcjonowanie przewodu pokarmowego (2h) - Relacja z jedzeniem w chorobach przewodu pokarmowego (1h) - Psychodietetyczne podejście do pacjenta: modele pracy psychodietetycznej, elementy motywacji do zmiany, techniki pracy z przekonaniami i emocjami (2h) - Uważne jedzenie- teoria i zastosowanie (3h) - Zaburzenia odżywiania i relacja z jedzeniem w chorobach przewodu pokarmowego: jedzenie emocjonalne, restrykcje poznawcze, jedzenie kompulsywne (2h)
Wprowadzenie do dietoterapii w gastroenterologii (10h)	- Wprowadzenie do terapii w gastroenterologii: rola dietetyka klinicznego, Znaczenie wywiadu żywieniowego i oceny stanu odżywienia (1h) - Dieta łatwostrawna – wskazania, zasady, modyfikacje (2h.) - Żywnienie w chorobach nowotworowych przewodu pokarmowego (3h.) - Postępowanie dietetyczne w wybranych sytuacjach klinicznych: dietoterapia w zespołach złego wchłaniania, przewlekłych biegunkach, zaparciach, interwencje dietetyczne w przypadku występowania objawów takich jak nudności, wzdęcia, bóle brzucha, adaptacja diety łatwostrawnej do indywidualnych potrzeb pacjenta (2h) Przypadki kliniczne (2h)
Farmakoterapia, suplementacja i probiotykoterapia w chorobach układu pokarmowego (10h)	- Wprowadzenie do farmakoterapii w gastroenterologii: najczęściej stosowane grupy leków (1h) - Suplementacja w chorobach przewodu pokarmowego (2h) - Probiotyki i prebiotyki – zastosowanie w dietetyce gastroenterologicznej (2h) - Interakcje lek–żywność–suplement–probiotyk (3h) - Bezpieczeństwo i monitorowanie terapii (2h)

Semestr 2		
SIBO i IMO – diagnostyka, leczenie i dietoterapia (15h)	1. 2. 3. 4. 5. 6.	Wprowadzenie do SIBO i IMO (2 h) Diagnostyka SIBO i IMO (3 h) Leczenie farmakologiczne SIBO i IMO (2 h) Dietoterapia SIBO i IMO – strategie i schematy (4 h) Powikłania i postępowanie w trudnych przypadkach (1,5 h) Warsztat praktyczny – planowanie interwencji dietetycznej (2,5 h)
Choroby zapalne jelit (IBD – Crohn, CU) Choroby rzadkie – diagnostyka, leczenie i dietoterapia (10h)	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	Choroby zapalne jelit- epidemiologia, patofizjologia, przebieg kliniczny (2h) Diagnostyka IBD: badania laboratoryjne, endoskopia, obrazowanie. Kryteria rozpoznania (1h) Leczenie IBD- farmakologia, chirurgia, leczenie biologiczne (1h) Dietoterapia w IBD w fazie zaostrzenia i remisji (2h) Choroby rzadkie przewodu pokarmowego (1h) Dietoterapia w wybranych chorobach rzadkich przewodu pokarmowego (1h) Analiza przypadków klinicznych (1h)
Celiakia, nadwrażliwość na gluten i nietolerancje pokarmowe – diagnostyka, leczenie i dietoterapia (10h)	1. 2. 8. 9. 10. 11.	Celiakia- definicja, patofizjologia, objawy (klasyczne i atypowe), przebieg kliniczny. Powikłania nieleczonej celiakii (2h) Diagnostyka celiakii i nadwrażliwości na gluten (1,5h) Dietoterapia celiakii i nadwrażliwości na gluten (2h) Nietolerancje pokarmowe. Nietolerancje enzymatyczne (laktoza, fruktoza, FODMAP). Nietolerancje farmakologiczne (histamina, aminy biogenne). Diagnostyka i dietoterapia (2h) Praca z pacjentem na diecie eliminacyjnej- wyzwania (1,5h) Stadium przypadku- dyskusja (1h)
Postępowanie dietetyczne w chorobach żołądka (10h)	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	Choroby żołądka- przegląd, etiologia, patofizjologia, objawy (2h) Diagnostyka chorób żołądka: gastroscopia, pH-metria, testy na Helicobacter pylori, badania laboratoryjne i obrazowe(1h) Leczenie farmakologiczne i chirurgiczne żołądka (1h) Zasady dietoterapii w chorobach żołądka: Dietoterapia w GERD, dietoterapia w chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy. Dieta lekkostrawna. Znaczenie modyfikacji stylu życia (3h) Postępowanie dietetyczne w zespole dumpingowym i innych powikłaniach (1 h) Psychodietetyczne aspekty pracy z pacjentem z chorobami żołądka (1 h) Analiza przypadków klinicznych i omówienie jadłospisów (1 h)
Przerost grzybów i zakażenia oportunistyczne diagnostyka, leczenie i dietoterapia (5h)	1. 2. 3. 4. 5.	Przerost grzybów i zakażenia oportunistyczne – wprowadzenie (1 h) Diagnostyka przerostu Candida spp. i zakażeń oportunistycznych (1 h) Leczenie farmakologiczne i nefarmakologiczne (1 h) Dietoterapia w przerostach grzybiczych – przegląd dowodów naukowych (1 h) Studium przypadku i dyskusja (1 h)
Postępowanie dietetyczne w chorobach wątroby, trzustki i dróg żółciowych (10h)	1. 2. 3. 4. 5. 6.	Choroby wątroby – przegląd, etiologia, objawy, leczenie (2 h) Choroby wątroby – przegląd, etiologia, objawy, leczenie (2 h) Choroby dróg żółciowych – diagnostyka, leczenie, rola dietoterapii (1 h) Postępowanie dietetyczne w chorobach wątroby, trzustki i dróg żółciowych (3 h) Powikłania żywieniowe – niedożywienie, zespół upośledzonego wchłaniania, wskazania do żywienia dojelitowego i pozajelitowego (1 h) Analiza przypadków klinicznych i opracowanie jadłospisów (1 h)

Żywienie kliniczne i suplementacja w gastroenterologii (10h)	1. Wprowadzenie do żywienia klinicznego w gastroenterologii (1 h) 2. Wprowadzenie do żywienia klinicznego w gastroenterologii (1 h) 3. Żywienie pozajelitowe – wskazania, zasady prowadzenia (1 h) 4. Niedożywienie w gastroenterologii – rozpoznawanie, ocena, interwencja (1 h) 5. Suplementacja w chorobach przewodu pokarmowego – przegląd dowodów naukowych (3 h) 6. Case study i planowanie interwencji (2 h)
Postępowanie dietetyczne po operacjach bariatrycznych (10h)	1. Chirurgia bariatryczna – przegląd procedur i ich wpływ na przewód pokarmowy (2 h) 2. Etapy postępowania dietetycznego po operacji bariatrycznej (3 h) 3. Suplementacja po operacjach bariatrycznych – przegląd rekomendacji (2h) 4. Powikłania żywieniowe i metaboliczne – rozpoznawanie, prewencja, leczenie (1 h) 5. Analiza przypadków klinicznych i planowanie interwencji dietetycznej (2h)
Dietoterapia w chorobach autoimmunologicznych (5h)	1. Choroby autoimmunologiczne – przegląd i charakterystyka (1 h) 2. Dieta przeciwwzapalna w chorobach autoimmunologicznych (1 h) 3. Wybrane strategie dietoterapeutyczne (1,5 h) 4. Suplementacja w chorobach autoimmunologicznych (0,5 h) 5. Case study i omówienie przypadków klinicznych (1 h)

SEMESTR 1

Przedmiot	Ilość godzin
Anatomia i fizjologia przewodu pokarmowego	5
Mikrobiota jelitowa i jej znaczenie kliniczne	10
Oś jelito–mózg: mechanizmy i znaczenie kliniczne	10
Choroby pasożytnicze układu pokarmowego i ich wpływ na zdrowie jelit	10
Diagnostyka i interpretacja wyników badań w gastroenterologii	10
Zespół jelita drażliwego (IBS) – diagnostyka, leczenie i dietoterapia	10
Psychodietetyka i jej znaczenie w chorobach przewodu pokarmowego	10
Wprowadzenie do dietoterapii w gastroenterologii	10
Farmakoterapia, suplementacja i probiotykoterapia w chorobach układu pokarmowego	10

SEMESTR 2

Przedmiot	Ilość godzin
SIBO i IMO – diagnostyka, leczenie i dietoterapia	15
Choroby zapalne jelit, choroby rzadkie – diagnostyka, leczenie i dietoterapia	10
Celiakia, nadwrażliwość na gluten i nietolerancje pokarmowe – diagnostyka, leczenie i dietoterapia	10
Postępowanie dietetyczne w chorobach żołądka	10
Przerost grzybów i zakażenia oportunistyczne diagnostyka, leczenie i dietoterapia	5
Postępowanie dietetyczne w chorobach wątroby, trzustki i dróg żółciowych	10
Żywnienie kliniczne i suplementacja w gastroenterologii	10
Postępowanie dietetyczne po operacjach bariatrycznych	10
Dietoterapia w chorobach autoimmunologicznych	5